

Informasjon i samsvar med kravene i kapitalkravsforskriftens del IX (Pilar 3)

31. desember 2016 Jæren Sparebank

INNHOLDSFORTEGNELSE

INFORMASJON I SAMSVAR MED KRAVENE I KAPITALKRAVSFORSKRIFTENS DEL IX (PILAR 3)

1.	Innledning og formål med dokumentet	2
2.	Konsolidering	3
3.	Kapitalkrav	4
3.1	Ansvarlig kapital og kapitalkrav	4
3.2	Bufferkrav ren kjernekapital	5
3.3	Uvektet kjernekapitalandel	6
4.	Kreditrisiko og motpartsrisiko	6
4.3	Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder	7
4.4	Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid	8
4.5	Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier	8
4.6	Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier	9
4.7	Bruk av offisielle rating for kapitaldekningsformål	9
4.8	Engasjementsbeløp og andelen som er sikret med pant som har betydning ved fastsettelse av kapitalkrav	10
4.9	Motpartsrisiko knyttet til derivater	10
5.	Egenkapitalposisjoner	11
6.	Renterisiko	11
7.	Styring og kontroll av risiko	12
7.1	Vurdering av samlet kapitalbehov ICAAP (Pilar II)	12
7.2	Bruk av ICAAP i banken	12
7.3	Organisering av risikostyringen	13
7.4	Bankens godtgjørelsesordning	15
7.5	Kreditrisiko	15
7.6	Likviditetsrisiko	18
7.7	Markedsrisiko	19
7.8	Operasjonell risiko	19
7.9	Forretnings,- omdømme - og strategisk risiko	20
8.	Mål for kapitaldekning	21
9.	Standardiserte skjemaer for offentliggjøring av opplysninger om ansvarlig kapital	22
9.1	Informasjon om kapital	22
9.2	Sammensetning ansvarlig kapital	26

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter kapitalkravsforskriftens del IX (pilar 3).

Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2016 med mindre annet fremgår. For supplerende opplysninger om finansiell stilling og utvikling vises det til bankens års – og kvartalsrapporter som offentliggjøres løpende på bankens hjemmeside (www.jaerensparebank.no)

Kapitaldekningsregelverket baseres på tre pilarer:

- Pilar 1: Minimumskrav til ansvarlig kapital
- Pilar 2: Vurdering av samlet kapitalbehov og tilsynsmessig oppfølging
- Pilar 3: Institusjonens offentliggjøring av informasjon

Pilar 1: Minimumskrav til ansvarlig kapital

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. I henhold til standardmetoden spesifiseres bankens eiendeler i ulike engasjementskategorier. Engasjementer innenfor de ulike kategoriene vektet i beregningsgrunnlaget med ulike satser. Satsene avhenger både av engasjementskategori, sikkerheter, type engasjement og om engasjementet er misligholdt. I tillegg inkluderes garantier gitt av banken, samt ubenyttede kredittrammer. Hovedtrekkene i vektingen er som følger:

Kategori	Vekting
Lån til staten samt kontanter	0,0 %
Obligasjoner med fortrinnsrett	10,0 %
Boliglån innenfor 80,0 %	35,0 %
Øvrige lån	100,0 %
Innskudd/obligasjoner i kredittinstitusjoner	20,0 % og 50%
Egenkapitalinstrumenter	100,0 %
Misligholdte engasjementer	100,0 % eller 150,0 %

For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko.

For beregning av CVA (Credit Value Adjustments) benyttes standardiserte metoder. Dette elementet skal dekke opp identifiserte svakheter i forbindelse med kapitalbehov for motparts- og oppgjørrisiko knyttet til bankens beholdning av derivater.

Pilar II: Vurderingen av samlet kapitalbehov og tilsynsmessig oppfølging

En viktig del av Basel II er at banken, i tillegg til å beregne minimumskravet til ansvarlig kapital etter reglene i Pilar 1, også skal gjennomføre en intern prosess (ICAAP) hvor banken vurderer det samlede behov for ansvarlig kapital sett opp mot bankens risikoprofil. Ansvar for at det gjennomføres en slik prosess ligger til styret, og det er styret i banken som har ansvar for å fastsette ønsket risikoprofil og derigjennom nivået på ansvarlig kapital. Gjennom denne prosessen (ICCAP) skal banken analysere de ulike typer risiko den er utsatt for og gjøre en vurdering av behovet for ansvarlig kapital som de ulike risikotyper medfører. Det skal også gjennomføres «stresstester» for å teste om nivået av ansvarlig kapital er dekkende gitt ulike scenarier.

ICCAP prosessen i Jæren Sparebank skal minst gjennomføres årlig.

Tilsynsmyndighetene skal overvåke og evaluere bankens interne vurdering av kapitalbehov og tilhørende strategi. Tilsynet skal sette i verk passende tiltak dersom de ikke anser prosessen for å være tilfredsstillende.

Pilar III: Institusjonenes offentliggjøring av informasjon

Formålet med Pilar III er å supplere minimumskravene i Pilar I og den tilsynsmessige oppfølgingen i Pilar II. Pilar III skal bidra til økt markedsdisiplin gjennom krav til offentliggjøring av informasjon som gjør det mulig for markedet, herunder analytikere og investorer, å vurdere bankens risikoprofil og kapitalisering samt styring og kontroll.

Informasjonen skal offentliggjøres og oppdateres minimum årlig. For øvrig er banken pålagt å offentliggjøre informasjon som anses egnet til å påvirke beslutningen til brukere av informasjonen i forbindelse med økonomiske forhold, senest 30 dager etter at banken er eller burde vært klar over forholdet. Informasjonen skal offentliggjøres på Internett, og skal være tilgjengelig i minst fem år fra tidspunkt for offentliggjøring.

2. KONSOLIDERING

Banken inngår ikke i rapporteringspliktig konsern slik at all rapportering er på banknivå.

For opplysninger om tilknyttede selskap vises til note 27 i bankens årsregnskap for 2016.

3. KAPITALKRAV

3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav

Tabellen nedenfor viser beregningsgrunnlag for kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene slik disse er definert i kapitalkravsforskriften. I tillegg vises kapitalkrav for motpartsrisiko og operasjonell risiko og samlet beregningsgrunnlag

Spesifikasjon av ansvarlig kapital (tall i tusen NOK), minimumskrav til ansvarlig kapital (beløp i tusen kroner) og beregningsgrunnlag

Kapitaldekning	
Sparebankenes fond	595.866
Egenkapitalbeviskapital	123.313
Overkursfond	425.285
Annen egenkapital	102.190
Utjevningfond	213.285
Sum egenkapital	1.459.938
-Ikke kvalifiserende andel av årets overskudd	-29.595
Fradrag for immaterielle eiendeler	-27.177
Fradrag for eiendeler til virkelig verdi	-1.475
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-305.150
Overgangsregler for ikke vesentlige eiendeler	122.060
Sum ren kjernekapital	1.218.601
Fondsobligasjoner	101.938
Overgangsregler for ikke vesentlige eiendeler	-61.030
Sum kjernekapital	1.259.508
Ansvarlig lånekapital	130.328
Overgangsregler for ikke vesentlige eiendeler	-61.030
Sum tilleggskapital	69.298
Netto ansvarlig kapital	1.328.806
Eksponeringskategori (beregningssgrunnlag etter risikovekt)	
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	24.565
Institusjoner	90.695
Foretak	1.496.602
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	4.328.920
Forfalte engasjementer	42.516
Obligasjoner med fortrinnsrett	44.426
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	34.937
Andeler i verdipapirfond	15.860
Egenkapitalposisjoner	149.085
Øvrige engasjementer	306.393
CVA-tillegg	3.597
Beregningssgrunnlag for operasjonell risiko	504.001
Sum beregningsgrunnlag	7.041.596
Kapitaldekning i %	18,87 %
Kjernekapitaldekning	17,89 %
Ren kjernekapitaldekning i %	17,31 %

Som **hybrid kapital** har banken utstedt en fondsobligasjon på 100 mill. kroner. Fondsobligasjonen ble utstedt i 2013, og er evigvarende med innløsningsrett. Renten er 3 mndr. NIBOR + 4,75 prosentpoeng med regulering hver tredje måned. Obligasjonslånet er i norske kroner og har ubegrenset løpetid. Låntaker har rett til å innfri obligasjonslånet første gang 18.06.18. Deretter har låntager innløsningsrett hver rentebetalingsdato med Finanstilsynets tillatelse.

Tilleggs kapitalen består av to ansvarlige obligasjonslån på hhv 30 mill. kroner og 100 mill. kroner

Ansvarlig obligasjonslån på 30 mill. kroner, utstedt i 2013, har 10 års løpetid med innløsningsrett etter 5 år til kurs 100,00. Obligasjonslånet løpet med kupongrente på 3 mndr. NIBOR +2,50 prosent poeng med regulering hver tredje måned. Endelig forfall er 04.09.23.

Ansvarlig obligasjonslån på 100 mill. kroner, utstedt i 2016, har 10 års løpetid med innløsningsrett etter 5 år til kurs 100,00. Obligasjonslånet løpet med kupongrente på 3 mndr. NIBOR +2,80 prosent poeng med regulering hver tredje måned. Endelig forfall er 15.09.26.

Detaljer omkring bankens fondsobligasjon og ansvarlige obligasjonslån er medtatt under punkt 9. Obligasjonsavtalene er lagt ut på bankens hjemmeside (www.jaerensparebank.no)

3.2 Bufferkrav ren kjernekapital

Banken har per 31.12.2016 et kombinert pilar 1 og kapitalbufferkrav på kr 810 millioner:

Buffertype		Krav til ren kjernekapital pr 31.12.2016 i mill kr
Minimumskrav ren kjernekapital	4,50 %	316.872
Bevaringsbuffer	2,50 %	176.040
Motsyklisk buffer	1,50 %	105.624
Systemrisikobuffer	3,00 %	211.248
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	11,50 %	809.784
Tilgjengelig ren kjernekapital		1.218.601
Ren kjernekapital utover kravet		408.817

Finansdepartementet har, etter råd fra Norges Bank, besluttet å øke den motsykliske kapitalbufferen med 0,5% til 2,0% med effekt fra 01.01.2018. Det regulatoriske kapitalkravet for ren kjernekapital blir dermed 12,0% (mot 11,5% i dag).

3.3 Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel regnes ut fra beregnet kjernekapital med og uten overgangsordninger delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikke balanseførte poster i kapitaldekningsoppgaven, justert for konverteringsfaktorer (iht i CRR artikkel 429, nr 10).

Uvektet kjernekapitalandel	
Uvektet kjernekapitalandel (Kapital som kvalifiserer som kjernekapital)	8,79 %
Uvektet kjernekapitalandel (Inkludert kjernekapital omfattet av overgangsregler)	9,20 %

Finansdepartementet fastsatte 20.12.2016 minstekrav til uvektet kjernekapitalandel for banker på 3 % som skal oppfylles fra og med 30.06.2017. I tillegg skal bankene ha en uvektet kjernekapitaldekningsbuffer på minst 2 %.

4. KREDITTRISIKO OG MOTPARTSRISIKO

4.1 Definisjon misligholdte engasjement

Et engasjement anses som misligholdt når kunden ikke har betalt forfalt termin innen 90 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikke er inndekket innen 90 dager etter rammekreditt ble overtrukket.

Kriterier for beregning av tap på individuelle utlån og grupper av utlån er at det foreligger en tapshendelse/objektive bevis:

Objektive bevis for kredittap for individuelle utlån inkluderer blant annet:

- vesentlige finansielle problem hos debitor
- betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktsbrudd
- innvilget utsettelse med betaling eller ny kreditt til betaling av termin, avtalte endringer i rentesatsen eller i andre avtalevilkår som følge av finansielle problemer hos debitor
- det anses som sannsynlig at debitor vil inngå gjeldsforhandling, annen finansiell restrukturering eller at debtors bo blir tatt under konkursbehandling

Utlån som ikke har vært gjenstand for individuelle vurderinger for kredittap, vurderes samlet i grupper. Utlån som er vurdert individuelt, men hvor nedskrivning ikke er foretatt, blir også vurdert i grupper. Gruppene er definert som utlån med like risiko- og verdiegenskaper basert på inndeling av kundene etter hovednæringer samt risikoklasse.

Grupper av utlån nedskrives for kredittap dersom det foreligger objektive bevis som:

- det skjer vesentlige markedsendringer i en risikoklasse der banken har grupper av utlån

- det skjer vesentlige endringer i rammebetingelsene som utvilsomt får praktiske konsekvenser for en gruppe av lånekunder
- negative endringer i betalingshistorikk for låntakere i gruppen
- nasjonale eller lokale økonomiske forhold som står i forbindelse med mislighold av utlånene i gruppen

4.2 Metode for beregning av nedskrivninger

Det foretas kvartalsvis oppfølging av låneporteføljen med tilhørende vurdering av om det foreligger objektive indikasjoner på at de finansielle eiendelene har vært utsatt for kredittap.

Dersom det foreligger objektive bevis for kredittap for enkelt utlån eller grupper av utlån, blir lånene nedskrevet dersom balanseført verdi er høyere enn nåverdi av estimerte fremtidige kontantstrømmer. Nedskrivningsbeløp beregnes som forskjell mellom balanseført verdi og nåverdi av estimerte fremtidige kontantstrømmer neddiskontert med lånets effektive rente.

4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp etter individuelle nedskrivninger fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper, geografiske områder og typer av motparter (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Utlån og fordringer	Ubenyttede rammer	Garantier	Sum
Offentlig forvaltning	120.148	1.000		121.148
Lønnstakere o.l.	7.619.280	1.080.699	84.876	8.784.855
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Primærnæring	1.955.373	259.496	57.647	2.272.516
Produksjonsbedrifter	49.274	19.069	9.520	77.863
Bygg/anlegg	366.712	87.039	36.678	490.430
Handel/hotell/restaurant	79.749	30.401	15.281	125.431
Finans/eiendom	893.999	34.213	76.414	1.004.626
Tjenesteytende næringer	78.552	13.964	5.293	97.809
Transport/kommunikasjon	49.749	9.348	8.157	67.254
Øvrige	134.171			134.171
Kredittinstitusjoner	1.092.377		46.328	1.138.705
Sum	12.439.383	1.535.230	340.195	14.314.808
Herav Rogaland	10.705.725	1.503.840	293.272	12.502.836
Resten av Norge	1.537.396	30.161	46.923	1.614.480
Utlandet	196.262	1.229	-	197.491
Gjennomsnitt²	12.177.556	1.538.836	418.698	14.135.090

¹ Etter individuelle nedskrivninger

² Gjennomsnitt av inngående og utgående balanse siste år

4.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid

Matrisen viser beløp for ulike engasjementstyper fordelt på løpetid.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid (beløp i tusen kroner)

Engasjementstyper	Inntil 1 måned	1-3 måneder	3-12 måneder	1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Sum
Utlån og fordringer	268.579	140.470	2.715.404	2.489.758	6.825.173		12.439.383
Ubenyttede rammer			440.657		1.094.573		1.535.230
Garantier				340.195	-		340.195
Sum	268.579	140.470	3.156.060	2.829.953	7.919.746	-	14.314.808

4.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier

Matrisen viser misligholdte utlån og individuelle nedskrivninger på utlån samt avsetninger på garantier fordelt på typer av motparter og geografiske områder.

Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Misligholdte engasjementer	Øvrige tapsutsatte engasjementer	Samlede nedskrivninger ¹	Resultatførte nedskrivninger ¹ siste år	Garantier med avsetning ²	Avsetninger på garantier
Offentlig forvaltning						
Lønnstakere o.l.	17.141	7.238	4.480	1.553		
Utlandet						
<i>Næringssektor fordelt:</i>						
Primærnærings						
Produksjonsbedrifter						
Bygg/anlegg	882	15.401	4.153	11.500		
Handel/hotell/restaurant						
Finans/eiendom	21.597	5.655	6.980	(3.385)		
Tjenesteytende næringer	1.932		1.000	(13)		
Transport/kommunikasjon						
Sum	41.551	28.294	16.613	9.655	-	-
Herav Rogaland	41.551	28.294	16.613	9.655		
Resten av Norge	-	-	-	-		
Utlandet	-	-	-	-		

¹ Kun individuelle nedskrivninger

² Samlet garantibeløp der det er foretatt avsetning.

4.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier

Endringer i nedskrivninger på individuell utlån og avsetninger på garantier siste år (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier
Individuelle nedskrivninger på utlån		
Individuelle nedskrivninger 01.01.	23.476	
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning	16.702	
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	11.015	
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	3.262	
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	4.438	
Individuelle nedskrivninger 31.12.	16.613	-

Endringer i nedskrivning på grupper av utlån siste år (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier
Nedskrivninger på grupper av utlån		
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	23.015	
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	4.000	
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	27.015	-

Årets nedskrivninger og gjenvinning på tidligere års nedskrivninger	Utlån	Garantier
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	-6.863	
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier		
Periodens endring i gruppeavsetninger	4.000	
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	16.518	
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger	215	
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-4.716	
Periodens tapkostnader	9.153	-

4.7 Bruk av offisielle rating for kapitaldekningsformål

Etter standardmetoden vil kapitalkravet kunne avhenge av motpartens offisielle rating. Offisiell rating vil i liten grad være aktuelt for bankens lånekunder, men kan være aktuelt for utstedere av verdipapirer banken plasserer i. I så fall er det rating fra Standard & Poor's, Moody's og/eller Fitch som er aktuelle.

Banken har pr. rapporteringstidspunktet ingen engasjementer hvor ratingen påvirker kapitaldekningen.

4.8 Engasjementsbeløp og andelen som er sikret med pant som har betydning ved fastsettelse av kapitalkrav

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp før og etter at det er tatt hensyn til sikkerheter samt engasjementsbeløp som er fratrukket den ansvarlige kapitalen.

Engasjementskategorier	Engasjementsbeløp før sikkerheter	Engasjementsbeløp etter sikkerheter	Fratrukket den ansvarlige kapitalen	Andel sikret med pant ¹
Stater og sentralbanker	59.960	59.960		0 %
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	160.672	163.094		0 %
Offentlige foretak	35.115	35.115		0 %
Multilaterale utviklingsbanker	62.289	62.289		0 %
Institusjoner	411.520	411.520		0 %
Foretak	1.877.454	1.866.020		0 %
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	10.965.509	10.965.509		89 %
Forfalte engasjementer	33.518	33.518		0 %
Obligasjoner med fortrinnsrett	444.262	444.262		0 %
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig ratin	174.684	174.684		0 %
Andeler i verdipapirfond	15.860	15.860		0 %
Egenkapitalposisjoner	454.235	454.235	305.150	0 %
Øvrige engasjementer	372.160	364.084		0 %
Sum	15.067.238	15.050.150	305.150	
¹ Pant som har betydning for beregning av kapitalkrav. Andel regnet av engasjementsbeløp før sikkerheter.				

Hovedtyper av pant som benyttes for kapitaldekningsformål er pant i bolig og fritidseiendom.

Det tas hensyn til konsentrasjonsrisiko i bankens ICAAP, likevel slik at konsentrasjonsrisiko som følge av konsentrasjon av typer av sikkerheter ikke eksplisitt tilordnes kapitalbehov.

4.9 Motpartsrisiko knyttet til derivater

Matrisen under viser derivatkontraktenes virkelige verdi før og etter motregning.

Motpartsrisiko ved derivatkontrakter

Beløp i tusen kroner	Virkelig verdi ¹
Før motregning	190
Etter motregning	190

¹ Med virkelig verdi før motregning forstås summen av virkelig verdi av alle kontrakter med positiv verdi.

Virkelig verdi etter motregning er summen av virkelige netto positive verdier mot hver enkelt motpart.

5. EGENKAPITALPOSISJONER

Aksjer og fond bokføres enten i kategorien virkelig verdi over resultatet (omløpsaksjer) eller som aksjer tilgjengelig for salg (anleggsaksjer). Alle aksjer og fond er bokført til virkelig verdi.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som omsettes i aktive markeder fastsettes ved slutten av rapporteringsperioden med henvisning til noterte markedspriser.

For finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, fastsettes den virkelige verdien ved hjelp av en egnet verdsettelsesmetode. Slike verdsettelsesmetoder omfatter bruk av nylig foretatte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter, dersom slike er tilgjengelige, henvisning til løpende virkelig verdi av et annet instrument som er praktisk talt det samme, diskontert kontantstrømsberegning eller andre verdsettelsesmodeller. I den grad observerbare markedspriser er tilgjengelige for variabler som inngår i verdsettelsesmodeller så benyttes disse.

Matrisen under viser egenkapitalposisjoner fordelt etter om de holdes for gevinstformål eller strategisk formål. Matrisen viser også type verdipapir og bokført verdi, virkelig verdi, realisert gevinst/tap siste år og hvor mye av dette som er medregnet i hhv kjernekapital og tilleggskapital.

Egenkapitalposisjoner (beløp i tusen kroner)

Beløp i tusen kroner	Bokført verdi	Virkelig verdi	Realisert gevinst/ -tap i perioden	Urealisert gevinst/ -tap	Herav medregnet i kjernekapital ¹	Herav medregnet i tilleggskapital ¹
Aksjer og andeler - gevinstformål	16.622	16.622		7.488		
- børsnoterte aksjer	-	-				
- andre aksjer og andeler	16.622	16.622		7.488		
Aksjer og andeler - strategisk formål	448.601	448.601		72.594	72.594	
- børsnoterte aksjer	6.181	6.181		3.434	3.434	
- andre aksjer og andeler	442.420	442.420		69.160	69.160	

¹ "Herav" sikter til urealiserte gevinster/tap

For supplerende opplysninger vises til note 23 og 25 i bankens årsregnskap for 2016.

6. RENTERISIKO

Renterisiko er et resultat av at rentebindingstiden for bankens aktiva- og passivaside ikke er sammenfallende. Total renterisiko blir hvert kvartal rapportert til styret.

Bankens netto resultateffekt ved en parallellforskyvning av rentekurven med et prosentpoeng gir en total risiko på 10,9 millioner pr. 31.12.2016.

For supplerende opplysninger vises til note 12 i bankens årsregnskap for 2016.

7. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

7.1 Vurdering av samlet kapitalbehov ICAAP (Pilar II)

ICAAP er bankens prosess for å vurdere bankens kapitalbehov. Kapitalbehovsvurderingen skal være framoverskuende. Dette innebærer at kapitalbehovet skal vurderes i forhold til nåværende og fremtidig risikoprofil. Det er derfor et overordnet prinsipp at banken i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering (eventuelt rammer) også må se på behovet i lys av planlagt vekst, eventuelle besluttede strategiske endringer mv.

Banken har i ICAAP stresstestet bankens kapitaldekning gitt ulike stressenarior og på denne måten testet om banken sin ansvarlige kapital er på et akseptabelt nivå. Stresstesten har vist at banken har en ansvarlig kapital hvor banken kan tåle et scenario med et alvorlig økonomisk tilbakeslag/nedgangskonjunktur.

Banken benytter maler utarbeidet av Eika Gruppen (Eika ViS) som grunnlag for kapitalbehovsvurderingen og selve ICAAP rapporten. Banken har egne retningslinjer for kvalitetssikring og offentliggjøring av finansiell informasjon.

Styret som Risiko og revisjonsutvalg har forberedt behandlingen av ICAAP dokumentet for 2016 i styret.

Intern revisor (KPMG) har gått igjennom beregninger og metodikk for kapitalbehovsvurderingen.

Finanstilsynet vurderer gjennom Supervisory review and evaluation process (SREP) det samlede risikonivå og tilhørende kapitalbehov. Bestemmelsene om vurdering av risiko og samlet kapitalbehov er tatt inn i finansforetaksloven. Dessuten vises det til rundskriv 12/2016 « Finanstilsynets vurdering av risiko og kapitalnivå». Rundskrivet beskriver hovedelementene i Finanstilsynets metode for å vurdere foretakenes samlede risikonivå og tilhørende kapitalbehov (SREP), herunder inndeling av finansforetakene i fem grupper basert på størrelse, kompleksitet og virkeområde, samt graden av risiko foretaket representerer for det finansielle systemet.

Jæren Sparebank er kategorisert i oppfølgingsgruppe 3, noe som innebærer at banken vil motta detaljert SREP vurdering med skriftlig tilbakemelding fra Finanstilsynet hvert tredje år. Finanstilsynet vil med bakgrunn i bankens ICAAP for 2017 gjennomføre SREP vurdering. Som del av SREP – prosessen vil Finanstilsynet fastsette et individuelt pilar 2- krav for banken som dekker risikoer som ikke er dekket eller bare delvis er dekket av minstekravet i pilar 1.

7.2 Bruk av ICAAP i banken

Banken gjør en fullstendig kapitalbehovsvurdering minimum en gang per år. Denne prosessen ses i sammenheng med og påvirker bankens utarbeidelse av strategiske planer og budsjettprosess.

7.3 Organisering av risikostyringen

INNLEDNING

God risiko- og kapitalstyring er et sentralt virkemiddel i bankens verdiskapning. Styret i **Jæren Sparebank** har en målsetting om at bankens risikoprofil skal være lav til moderat.

I bankens virksomhetsstyring skal det vektlegges strukturert metode for risikostyring som skal ha et helhetsperspektiv, tilpasset dens størrelse og kompleksitet.

Risiko- og kapitalstyringen i banken tar utgangspunkt i det definerte strategiske målbildet slik dette fremkommer gjennom strategiplanen. Banken har etablert egne risikostrategier for hvert område, og det er konkretisert styringsmål og rammer for det enkelte risikoområde. Disse strategiene revurderes minst årlig i sammenheng med bankens øvrige planprosess.

Styringsmål og rammer nedfelt i bankens risikostrategier skal bidra til å sikre bankens lønnsomhet både på kort og lang sikt.

ORGANISERING OG ANSVAR

Ansvar og gjennomføring av bankens risikostyring og kontroll er delt mellom bankens styre, ledelse og operative enhet.

Styret

Har ansvar for å påse at banken har en ansvarlig kapital som er tilstrekkelig ut fra ønsket risiko og bankens virksomhet, samt sørge for at banken er tilstrekkelig kapitalisert ut fra regulatoriske krav. Styret fastsetter de overordnede målsettingene relatert til risikoprofil og avkastning. Styret fastsetter videre de overordnede rammer, fullmakter og retningslinjer for risikostyringen i banken, samt etiske regler som skal bidra til en høy etisk standard.

Adm. Banksjef

Har ansvaret for den overordnede risikostyringen, herunder ansvarlig for at det implementeres effektive risikostyringssystemer i banken, og at risikoeksponeringen overvåkes. Adm. Banksjef er videre ansvarlig for delegering av fullmakter og rapportering til styret.

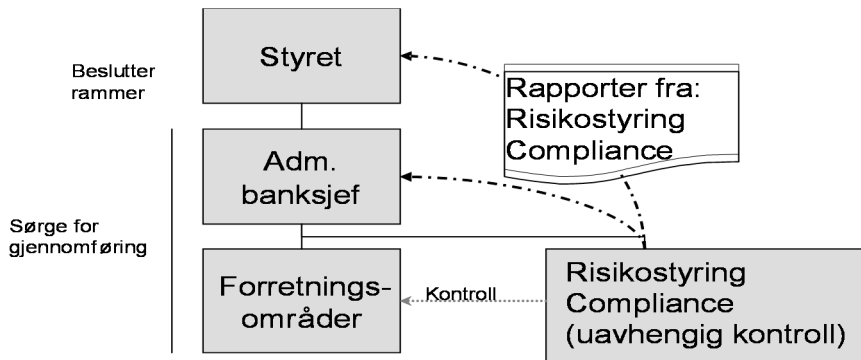
Banksjef risikostyring og compliance

Banksjef risikostyring og compliance ivaretar risikokontrollfunksjonen og compliance funksjonen og har en sentral koordineringsfunksjon for å støtte helhetlig risikostyring i Jæren Sparebank

Alle ledere

Det er et lederansvar å identifisere, vurdere og håndtere risikoer i forhold til å nå enhetens målsettinger.

Rollefordelingen er illustrert i figuren nedenfor:

RISIKOOMRÅDER

Banken eksponeres for ulike typer risiko. De viktigste er:

Kredittrisiko	Er risikoen for tap som følger av kunders eller andre motparters evne og vilje til å oppfylle sine forpliktelser
Likviditetsrisiko	Er risikoen for ikke å være i stand til å innfri forpliktelser eller ikke evne å finansiere eiendeler, herunder ønsket vekst, uten vesentlige økte kostnader.
Markedsrisiko	Er risikoen for tap som følge av endringer i observerbare markedskurser som renter, verdipapirkurser og valutakurser
Operasjonell risiko	Er risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser.
Forretningsrisiko	Er risikoen knyttet til uventede inntekts- og kostnadssvingninger. Risikoen kan være knyttet til konjunktursvingninger eller endret kundeferd.
Omdømmerisiko	Er risikoen for svikt i inntjening og tilgang på funding på grunn av sviktende omdømme hos kunder, motparter og/eller myndigheter.
Strategisk risiko	Er risikoen for tap som følge av feilslåtte strategiske satsninger

7.4 Bankens godtgjørelsesordning

Styret har gitt retningslinjer og rammer for lønn og andre former for godtgjørelse til alle ansatte. Retningslinjene skal bidra til å fremme og gi incentiver til god styring av og kontroll med virksomhetens risiko, motvirke for høy risikotagning og bidra til å unngå interessekonflikter.

Banken har en generell ordning for variable godtgjørelse.

Kriterier for bankens generelle ordning:

- omfatter alle ansatte
- er basert på generelle kriterier og innebærer ikke skjønn i forhold til enkeltansatte
- skal ikke gi insentiveffekt når det gjelder overtagelse av risiko
- skal utgjøre maksimalt 1,5 ganger månedslønn per ansatt per år

7.5 Kredittrisiko

DEFINISJON

Kredittrisiko defineres som risikoen for tap som følge av at kunder eller motparter ikke har evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser.

STYRING OG KONTROLL

Kredittrisiko styres gjennom egne styringsdokumenter og fullmaktsreglement.

Kreditter i Jæren Sparebank skal i all hovedsak innvilges med lav til moderat risiko.

Styret gjennomgår årlig bankens styringsdokumenter og fullmaktsreglement for utlånsvirksomheten. Gjennom styringsdokumentene defineres bankens kredittpolicy og det fastsettes overordnede mål for eksponering knyttet til portefølje, bransje og enkeltkunder. Samlet danner dette grunnlaget for fastsettelse av ønsket risikoprofil. Gjennom fullmaktsreglementet delegeres kredittfullmakt til adm. banksjef innenfor visse rammer. Adm. Banksjef kan videre delegere fullmakter.

Kompetente medarbeidere som har analytisk evne og god innsikt i risikoelementer knyttet til kunden er den viktigste forutsetning for at banken skal kunne realisere sin målsetting. Løpende kompetanseutvikling er en nødvendig innsatsfaktor for å bygge opp og vedlikeholde kompetansen. Det er banksjef BM og banksjef PM sitt ansvar å sørge for at medarbeidere innen kredittområdet har eller utvikler den nødvendige kredittkompetanse.

Lån og kreditter skal bare gis til personer og selskaper som har evne til å betjene sin gjeld med løpende inntekter / inntjening fra sin virksomhet. Banken skal beregne kundens evne til å betjene gjelden (likviditetsoverskudd) med utgangspunkt i inntekter, utgifter, samt renter og avdrag. Kundens evne til å tåle likviditetssvingninger på kort og lang sikt skal også tillegges vekt.

Alle lån og kreditter etableres som hovedregel med første prioritet i betryggende sikkerhet. Banken har retningslinjer som definerer hvilke verdier av de ulike sikkerhetstyper banken legger til grunn for å vurdere sikkerhetsdekningen av et engasjement.

Ved innvilgelse av boliglån skal banken følge « Forskrift om krav til nye utlån med pant i bolig».

Både kunder innenfor privatmarkedet og næringslivmarkedet fordeles på risikoklasser. Modellen som benyttes er en sannsynlighetsbasert (PD – probability of default) risikoklassifiseringsmodell.

Risikoklassifiseringsmodellen er delt i to hovedmodeller – en for personmarked og en for bedriftsmarked.

Risikoklassifiseringsmodellen beregner sannsynlighet for at kunden går i mislighold i løpet av de neste 12 måneder.

Tabellen under viser intervaller for de ulike risikoklassene basert på mislighold:

Risikoklasse	Min. PD	Maks. PD
1	0,00 %	0,10 %
2	0,10 %	0,25 %
3	0,25 %	0,50 %
4	0,50 %	0,75 %
5	0,75 %	1,25 %
6	1,25 %	2,00 %
7	2,00 %	3,00 %
8	3,00 %	5,00 %
9	5,00 %	8,00 %
10	8,00 %	100,00 %
11	Mislighold	
12	Tapsutsatt	

Fordeling på risikoklasse 2016:

Engasjement fordelt på risikogrupper personmarked

Risikoklasse	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Sum engasjement	Individuelle nedskrivinger
1-3	6.595.245	78.179	1.043.755	7.717.179	
4-7	795.212	5.697	33.811	834.720	
8-10	211.651	0	1.406	213.057	
11-12	21.652	1.000	1.727	24.378	4.480
Totale engasjementer 31.12.2016	7.623.760	84.876	1.080.699	8.789.335	4.480

Engasjement fordelt på risikogrupper bedriftsmarked

Risikoklasse	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Sum engasjement	Individuelle nedskrivinger
1-3	2.209.504	152.155	278.968	2.640.627	
4-7	986.663	69.741	160.654	1.217.058	
8-10	245.082	32.635	14.522	292.239	
11-12	44.291	788	388	45.467	12.133
Totale engasjementer 31.12.2016	3.485.541	255.319	454.531	4.195.391	12.133

Engasjement fordelt på risikogrupper totalt

Risikoklasse	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Sum engasjement	Individuelle nedskrivinger
1-3	8.804.749	230.334	1.322.723	10.357.806	
4-7	1.781.876	75.438	194.464	2.051.778	
8-10	456.733	32.635	15.928	505.296	
11-12	65.943	1.788	2.114	69.845	16.613
Totale engasjementer 31.12.2016	11.109.300	340.195	1.535.230	12.984.725	16.613

KONSENTRASJONSRIKIKO

Konsentrasjonsrisiko er risiko som oppstår ved høy samlet eksponering på en enkelt motpart eller utsteder av sikkerhet, tilknyttede grupper av motparter, motparter med virksomhet innen samme bransje eller geografiske område og motparter som benytter samme form for sikkerhet, handler med samme vare eller har samme virksomhetsområde.

Banken sin utlånsvirksomhet er sterkt konsentrert til Rogaland fylke, og spesielt til kommunene Klepp, Time og Hå – som representerer bankens primærmarked.

Banken sin utlånsvirksomhet innenfor bedriftsmarkedet er i stor grad konsentrert rundt sektoren landbruk og tilhørende aktivitet og underleverandører. Denne sektoren er i stor grad avhengig av rammebetingelser,

forutsetninger og priser fastsatt av sentrale myndigheter. Investeringer og økonomiske disposisjoner er således sårbare for endringer i disse rammebetingelsene. Pr 31.12.2016 er 56 % av næringslivsporteføljen mot kunder tilknyttet landbruk. Landbruksporteføljen er veldifferensiert mht. størrelse og type drift på de enkelte gardsbruk. En stor del av porteføljen som hører inn under landbrukskunder har en størrelse og organisasjonsform som tilsier en risikoprofil som personkunde og ikke næringsengasjement.

Såkalte store engasjement, etter egen forskrift, er engasjement som utgjør mer enn 10 % av ansvarlig kapital. Bankens eksponering mot store engasjement skal være begrenset. Pr 31.12.2016 har banken ingen kredittengasjement som utgjør mer enn 10 % av bankens ansvarlige kapital.

I bankens interne vurdering av kapitalbehovet (ICAAP) er det avsatt noe for konsentrasjonsrisiko. Konsentrasjonsrisiko er således vurdert og tatt hensyn til ved fastsettelsen av bankens kapitalmål.

7.6 Likviditetsrisiko

DEFINISJON

Likviditetsrisiko er risikoen for ikke å være i stand til å innfri sine forpliktelser eller ikke evne å finansiere eiendeler, herunder ønsket vekst, uten vesentlige økte kostnader.

STYRING OG KONTROLL

Styringen av likviditetsrisiko tar utgangspunkt i likviditetsstrategien, som setter rammer for likviditetsrisiko gjennom rammer for netto likviditetsbehov i ulike tidsintervaller, krav til langsiktig finansiering, størrelse på udisponerte trekkrettigheter, størrelsen på likviditetsreserver og lengden på den tidsperioden som banken skal være uavhengig av ny finansiering fra penge- og kapitalmarkedet.

Likviditetsrisiko styres på overordnet nivå etter en rekke parametre, hvor likviditetsindikator og finansieringsgrad er blant de vesentligste. Likviditetsindikatoren måler forholdet mellom bankens stabile finansiering og bankens illikvide eiendeler, mens finansieringsgraden viser bankens innskudd i forhold til utlån.

Banken skal ha en lav til moderat likviditetsrisiko

BANKENS LIKVIDITET

Innskudd fra kunder er bankens viktigste fundingkilde. Innskuddsdekningen, målt som innskudd i prosent av brutto utlån, var pr. 31.12.2016 på 75 %.

Kravet til likviditet styres ut fra likviditetsindikatorer. Likviditetsindikator 1 skal være større enn 105,0 og likviditetsindikator 2 skal være større enn 110,0 i henhold til bankens måltall. Likviditetsindikator pr. 31.12.2016 var henholdsvis 107,6 og 111,3. LCR utgjorde 105,0. Banken har 2,9 mrd. kroner i innlån fra obligasjonsmarkedet. Banken jobber aktivt for å ha en jevn og godt fordelt forfallsstruktur på innlån som tas

opp i markedet. Restløpetiden på obligasjonslån er fra ca. 4 måneder til i underkant av 5,0 år – med et snitt på ca. 2,4 år. Bankens likviditetssituasjon vurderes som god.

Avlastning av boliglån til Eika Boligkreditt er økt med 254,0 mill. kroner til 4 519,0 mill. kroner. Banken vurderer likviditetssituasjon som god i forhold til forfallsstruktur på kort og lang sikt

For supplerende opplysninger vises til note 11 i bankens årsregnskap for 2016.

7.7 Markedsrisiko

DEFINISJON

Markedsrisikoen er risikoen for tap som skyldes endringer i renter, aksje-/verdipapirkurser og valutakurser. Markedsrisiko oppstår hovedsakelig i forbindelse med bankens investeringer i verdipapirer og som følge av fundingsaktiviteten, samt rente- og valutahandel.

STYRING OG KONTROLL

Markeds risiko styres og overvåkes med bakgrunn i rammer vedtatt av styret gjennom bankens markedsstrategi i og ihht gjeldende forskrifter. Markedsstrategien gjennomgås og revideres årlig.

- Bankens eksponering i egenkapitalmarkedet utover eierinteresse i Eika Gruppen med 149,9 mill., Eika Boligkreditt med 267,2 mill., Visa Norge med 13,6 mill., Hjelmeland Sparebank med 9,4 mill. og Kvinesdal Sparebank 3,3 mill. er ubetydelig .
- Durasjonen på obligasjonsporteføljen er 0,16 pr. 31.12.2016. I følge rammen skal ikke banken ha mer enn 0,5 i durasjon på obligasjonsporteføljen.
- Bankens transaksjoner i utenlandsk valuta er ubetydelig.

Markedsrisiko er det tatt hensyn til ved vurdering av bankens kapitalbehov.

For supplerende opplysninger vises til note 12,13,14 og 15 i bankens årsregnskap for 2016.

7.8 Operasjonell risiko

DEFINISJON

Operasjonell risiko er risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser.

STYRING OG KONTROLL

Sentralt i bankens overordnede styring og kontroll av operasjonell risiko er bankens årlige vurdering av strategiske risikoer og risikoer knyttet til de ulike forretnings- og støtteprosesser. Denne vurderingen danner grunnlaget for fastsettelse av kontrolltiltak relatert til de identifiserte risikoer.

Det operative ansvaret for styring og kontroll av operasjonell risiko og således også kvaliteten i bankens drift, ligger hos den enkelte linjeleder. Linjelederne avgir årlig en bekreftelse av internkontrollen der det rapporteres oppover i organisasjonen om statusen på internkontrollen innenfor den enkelte organisatoriske enhet. Bekreftelsen danner grunnlaget for forbedringstiltak på identifiserte områder.

I tillegg foretas en løpende gjennomgåelse av anbefalinger fra intern og ekstern revisor som grunnlag for implementering av forbedringstiltak på reviderte områder.

7.9 Forretnings,- omdømme - og strategisk risiko

Banken er eksponert mot følgende risikoer i tillegg til de som er gjennomgått i det overstående.

Forretningsrisiko:

Denne risikoen defineres som uventede inntektssvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger og endret kundeadfærd.

Omdømmerisiko:

Omdømmerisiko er risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang som følge av sviktende tillit og omdømme i markedet.

Strategisk risiko:

Banken definerer denne risikoen som risikoen for uventede tap eller sviktende inntjening i forhold til prognoser knyttet til vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp.

Sentralt i bankens overordnede styring og kontroll med risikoområdene er bankens årlige vurdering av strategiske risikoer og risikoer knyttet til de ulike forretnings- og støtteprosesser. Denne vurderingen danner grunnlaget for fastsettelse av kontrolltiltak relatert til de identifiserte risikoer.

8. MÅL FOR KAPITALDEKNING

Styret i banken ønsker at bankens kapitalnivå til enhver tid skal overstige summen av pilar 1 krav, bufferkravene og beregnet pilar 2-tillegg, samt at det må være på et nivå som er tilfredsstillende for investorer/markedet.

Faktisk kapitaldekning pr 31.12.2016 og bankens kapitalmål:

Faktisk 31.12.2016		Mål
17,3 %	Ren kjernekapitaldekning	15,0 %
17,9 %	Kjernekapitaldekning	16,5 %
18,9 %	Ansvarlig kapitaldekning	18,5 %

Styret vurderer at bankens kapitalsituasjon er tilfredsstillende sett i sammenheng med bankens kapital mål.

9. STANDARDISERTE SKJEMAER FOR OFFENTLIGGJØRING AV OPPLYSNINGER OM ANSVARLIG KAPITAL

9.1 Informasjon om kapital

Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter		
1	Utsteder	Jæren Sparebank
2	Entydig identifikasjonskode (f.eks. CUSIP, ISIN eller Bloombergs identifikasjonskode for rettede emisjoner)	NO0010359433
3	Gjeldende lovgivning for instrumentet,	Norsk
Behandling etter kapitalregelverket		
4	Regler som gjelder i overgangsperioden	Ren kjernekapital
5	Regler som gjelder etter overgangsperioden	Ren kjernekapital
6	Medregning på selskaps- eller (del)konsolidert nivå, selskaps- og	Selskapsnivå
7	Instrumenttype (typer skal spesifiseres for hver jurisdiksjon)	Ordinær egenkapitalbeviskapital
8	Beløp som inngår i ansvarlig kapital (i millioner NOK fra seneste	123,313
9	Instrumentets nominelle verdi	123,313
9a	Emisjonskurs	110
9b	Innløsningskurs	N/A
10	Regnskapsmessig klassifisering	Egenkapital
11	Opprinnelig utstedelsesdato	03.05.2007
12	Evigvarende eller tidsbegrenset	Evigvarende
13	Opprinnelig forfallsdato	N/A
14	Innløsningsrett for utsteder forutsatt samtykke fra Finanstilsynet	N/A
15	Dato for innløsningsrett, eventuell betinget innløsningsrett og	N/A
16	Datoer for eventuell etterfølgende innløsningsrett	N/A
Renter/utbytte		
17	Fast eller flytende rente/utbytte	Flytende
18	Rentesats og eventuell tilknyttet referanserente	N/A
19	Vilkår om at det ikke kan betales utbytte hvis det ikke er betalt rente på	N/A
20a	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til tidspunkt)	Full fleksibilitet
20b	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til beløp)	Full fleksibilitet
21	Vilkår om rentøkning eller annet incitament til innfrielse	N/A
22	Ikke-kumulativ eller kumulativ	N/A
Konvertering/nedskrivning		
23	Konvertibel eller ikke konvertibel	N/A
24	Hvis konvertibel, nivå(er) som utløser konvertering	N/A
25	Hvis konvertibel, hel eller delvis	N/A
26	Hvis konvertibel, konverteringskurs	N/A
27	Hvis konvertibel, pliktig eller valgfri	N/A
28	Hvis konvertibel, oppgi instrumenttypen det konverteres til	N/A
29	Hvis konvertibel, oppgi utsteder av instrumentene det konverteres til	N/A
30	Vilkår om nedskrivning	N/A
31	Hvis nedskrivning, nivå som utløser nedskrivning	N/A
32	Hvis nedskrivning, hel eller delvis	N/A
33	Hvis nedskrivning, med endelig virkning eller midlertidig	N/A
34	Hvis midlertidig nedskrivning, beskrivelse av oppskrivningsmekanismen	N/A
35	Prioritetsrekkefølge ved avvikling (oppgi instrumenttypen som har	Fondsobligasjonslån
36	Vilkår som gjør at instrumentet ikke kan medregnes etter overgangsperioden	N/A
37	Hvis ja, spesifiser hvilke vilkår som ikke oppfyller nye krav	N/A

Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter		
1	Utsteder	Jæren Sparebank
2	Entydig identifikasjonskode (f.eks. CUSIP, ISIN eller Bloomberts identifikasjonskoder for rettede emisjoner)	NO0010686728
3	Gjeldende lovgivning for instrumentet,	Norsk
Behandling etter kapitalregelverket		
4	Regler som gjelder i overgangsperioden	Tilleggs kapital
5	Regler som gjelder etter overgangsperioden	Tilleggs kapital
6	Medregning på selskaps- eller (del)konsolidert nivå, selskaps- og (del)konsolidert	Selskapsnivå
7	Instrumenttype (typer skal spesifiseres for hver jurisdiksjon)	Ansvarlig låne kapital
8	Beløp som inngår i ansvarlig kapital (i millioner NOK fra seneste rapporteringsdato)	30
9	Instrumentets nominelle verdi	30
9a	Emisjonskurs	100
9b	Innløsningskurs	100
10	Regnskapsmessig klassifisering	Gjeld - amortisert kost
11	Opprinnelig utstedelsesdato	03.09.2013
12	Evigvarende eller tidsbegrenset	Tidsbegrenset
13	Opprinnelig forfallsdato	03.09.2023
14	Innløsningsrett for utsteder forutsatt samtykke fra Finanstilsynet	Ja
15	Dato for innløsningsrett, eventuell betinget innløsningsrett og innløsningsbeløp	Første gang 03.09.2018 03.03, 03.06, 03.09 og 03.12 hvert år etter 03.09.18
16	Datoer for eventuell etterfølgende innløsningsrett	
Renter/utbytte		
17	Fast eller flytende rente/utbytte	Flytende
18	Rentesats og eventuell tilknyttet referanserente	3 mnd NIBOR + 2,50 %
19	Vilkår om at det ikke kan betales utbytte hvis det ikke er betalt rente på instrumentet	N/A
20a	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til tidspunkt)	Delvis fleksibilitet. Rentebetalingsdato justeres i henhold til Bankdagkonvensjon
20b	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til beløp)	N/A
21	Vilkår om rentøkning eller annet incitament til innfrielse	N/A
22	Ikke-kumulativ eller kumulativ	N/A
Konvertering/nedskrivning		
23	Konvertibel eller ikke konvertibel	N/A
24	Hvis konvertibel, nivå(er) som utløser konvertering	N/A
25	Hvis konvertibel, hel eller delvis	N/A
26	Hvis konvertibel, konverteringskurs	N/A
27	Hvis konvertibel, pliktig eller valgfri	N/A
28	Hvis konvertibel, oppgi instrumenttypen det konverteres til	N/A
29	Hvis konvertibel, oppgi utsteder av instrumentene det konverteres til	N/A
30	Vilkår om nedskrivning	N/A
31	Hvis nedskrivning, nivå som utløser nedskrivning	N/A
32	Hvis nedskrivning, hel eller delvis	N/A
33	Hvis nedskrivning, med endelig virkning eller midlertidig	N/A
34	Hvis midlertidig nedskrivning, beskrivelse av oppskrivningsmekanismen	N/A
35	Prioritetsrekkefølge ved avvikling (oppgi instrumenttypen som har nærmeste bedre	Senior obligasjon
36	Vilkår som gjør at instrumentet ikke kan medregnes etter overgangsperioden	N/A
37	Hvis ja, spesifiser hvilke vilkår som ikke oppfyller nye krav	N/A

Sett N/A hvis spørsmålet ikke er relevant.

Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter		
1	Utsteder	Jæren Sparebank
2	Entydig identifikasjonskode (f.eks. CUSIP, ISIN eller Bloomberg's identifikasjonskode for rettede emisjoner)	NO0010774060
3	Gjeldende lovgivning for instrumentet,	Norsk
Behandling etter kapitalregelverket		
4	Regler som gjelder i overgangsperioden	Tilleggskapital
5	Regler som gjelder etter overgangsperioden	Tilleggskapital
6	Medregning på selskaps- eller (del)konsolidert nivå, selskaps- og (del)konsolidert nivå	Selskapsnivå
7	Instrumenttype (typer skal spesifiseres for hver jurisdiksjon)	Ansvarlig lånekapital
8	Beløp som inngår i ansvarlig kapital (i millioner NOK fra seneste rapporteringsdato)	100
9	Instrumentets nominelle verdi	100
9a	Emisjonskurs	100
9b	Innløsningskurs	100
10	Regnskapsmessig klassifisering	Gjeld - amortisert kost
11	Opprinnelig utstedelsesdato	15.09.2016
12	Evigvarende eller tidsbegrenset	Tidsbegrenset
13	Opprinnelig fofallsdato	15.09.2026
14	Innløsningsrett for utsteder forutsatt samtykke fra Finanstilsynet	Ja
15	Dato for innløsningsrett, eventuell betinget innløsningsrett og innløsningsbeløp	Første gang 15.09.2021 15.03, 15.06, 15.09 og 15.12 hvert år etter 15.09.21
16	Datoer for eventuell etterfølgende innløsningsrett	
Renter/utbytte		
17	Fast eller flytende rente/utbytte	Flytende
18	Rentesats og eventuell tilknyttet referanserente	3 mnd NIBOR + 2,80 %
19	Vilkår om at det ikke kan betales utbytte hvis det ikke er betalt rente på instrumentet («dividend stopper»)	N/A
20a	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til tidspunkt)	Delvis fleksibilitet. Rentebetalingsdato justeres i henhold til Bankdagkonvensjon
20b	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til beløp)	N/A
21	Vilkår om renteøkning eller annet incitament til innfrielse	N/A
22	Ikke-kumulativ eller kumulativ	N/A
Konvertering/nedskrivning		
23	Konvertibel eller ikke konvertibel	N/A
24	Hvis konvertibel, nivå(er) som utløser konvertering	N/A
25	Hvis konvertibel, hel eller delvis	N/A
26	Hvis konvertibel, konverteringskurs	N/A
27	Hvis konvertibel, pliktig eller valgfri	N/A
28	Hvis konvertibel, oppgi instrumenttypen det konverteres til	N/A
29	Hvis konvertibel, oppgi utsteder av instrumentene det konverteres til	N/A
30	Vilkår om nedskrivning	Ja
31	Hvis nedskrivning, nivå som utløser nedskrivning	Etter relevante regler i det til enhver tid gjeldende regelverk
32	Hvis nedskrivning, hel eller delvis	Hel eller delvis
33	Hvis nedskrivning, med endelig virkning eller midlertidig	Iht. gjeldende regler
34	Hvis midlertidig nedskrivning, beskrivelse av oppskrivningsmekanismen	Iht. gjeldende regler
35	Prioritetsrekkefølge ved avvikling (oppgi instrumenttypen som har nærmeste bedre prioritet)	Senior obligasjon
36	Vilkår som gjør at instrumentet ikke kan medregnes etter overgangsperioden	N/A
37	Hvis ja, spesifiser hvilke vilkår som ikke oppfyller nye krav	N/A

Sett N/A hvis spørsmålet ikke er relevant.

Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter		
1	Utsteder	Jæren Sparebank
2	Entydig identifikasjonskode (f.eks. CUSIP, ISIN eller Bloomberg's identifikasjonskode for rettede emisjoner)	NO0010682396
3	Gjeldende lovgivning for instrumentet,	Norsk
Behandling etter kapitalregelverket		
4	Regler som gjelder i overgangsperioden	Annen godkjent kjernekapital
5	Regler som gjelder etter overgangsperioden	Annen godkjent kjernekapital
6	Medregning på selskaps- eller (del)konsolidert nivå, selskaps- og (del)konsolidert	Selskapsnivå
7	Instrumenttype (typer skal spesifiseres for hver jurisdiksjon)	Fondsobligasjonskapital
8	Beløp som inngår i ansvarlig kapital (i millioner NOK fra seneste rapporteringsdato)	100
9	Instrumentets nominelle verdi	100
9a	Emisjonskurs	100
9b	Innløsningskurs	100
10	Regnskapsmessig klassifisering	Gjeld - amortisert kost
11	Opprinnelig utstedelsesdato	18.06.2013
12	Evigvarende eller tidsbegrenset	Evigvarende
13	Opprinnelig fo rfallsdato	Ingen fo rfallsdato
14	Innløsningsrett for utsteder fo rutsatt samtykke fra Finanstilsynet	Ja
15	Dato fo r innløsningsrett, eventuell betinget innløsningsrett og innløsningsbeløp	Første gang 18.06.2018
16	Datoer fo r eventuell etterfølgende innløsningsrett	18.03, 18.06, 18.09 og 18.12 hvert år etter 18.06.18
Renter/utbytte		
17	Fast eller flytende rente/utbytte	Flytende
18	Rentesats og eventuell tilknyttet referanserente	3 mnd NIBOR +4,75 %
19	Vilkår om at det ikke kan betales utbytte hvis det ikke er betalt rente på instrumentet	Ja
20a	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til tidspunkt)	Delvis fleksibilitet
20b	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til beløp)	Delvis fleksibilitet
21	Vilkår om renteøkning eller annet incitament til innfrielse	Nei
22	Ikke-kumulativ eller kumulativ	Ikke-kumulativ
Konvertering/nedskrivning		
23	Konvertibel eller ikke konvertibel	Konvertibel
24	Hvis konvertibel, nivå(er) som utløser konvertering	Obligasjonen kan konverteres til annen type gjeldende kjernekapital dersom Finanstilsynet eller annen kompetent offentlig myndighet instruerer slik konvertering i henhold til det det enhver tid gjeldende regelverk, herunder ved alvorlige former fo r soliditetssvikt og hvor myndighetene vurderer konvertering
25	Hvis konvertibel, hel eller delvis	N/A
26	Hvis konvertibel, konverteringskurs	N/A
27	Hvis konvertibel, pliktig eller valgfri	N/A
28	Hvis konvertibel, oppgi instrumenttypen det konverteres til	Annen type gjeldende kjernekapital
29	Hvis konvertibel, oppgi utsteder av instrumentene det konverteres til	N/A
30	Vilkår om nedskrivning	Ja
31	Hvis nedskrivning, nivå som utløser nedskrivning	Obligasjonen kan nedskrives dersom Finanstilsynet eller annen kompetent offentlig myndighet instruerer slik nedskrivning i henhold til en hver tid gjeldende regelverk, herunder ved alvorlige former fo r soliditetssvikt og hvor myndighetene vurderer konvertering
32	Hvis nedskrivning, hel eller delvis	Hel eller delvis
33	Hvis nedskrivning, med endelig virkning eller midlertidig	Midlertidig
34	Hvis midlertidig nedskrivning, beskrivelse av oppskrivningsmekanismen	Etter nedskrivning av obligasjonen kan utsteder skrive opp obligasjonen i henhold til de enhver tid gjeldende regler fo r oppskrivning
35	Prioritetsrekkefølge ved avvikling (oppgi instrumenttypen som har nærmeste bedre	Ansvarlig lånekapital
36	Vilkår som gjør at instrumentet ikke kan medregnes etter overgangsperioden	Nei
37	Hvis ja, spesifiser hvilke vilkår som ikke oppfyller nye krav	N/A

Sett N/A hvis spørsmålet ikke er relevant.

9.2 Sammensetning ansvarlig kapital

	(A) Beløp på datoen for offentlig-gjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)	(C) Beløp omfattet av overgangsregler
Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital			
1 Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond		26 (1), 27, 28 og 29	
Innbetalt egenkapitalbevis (JAEREN)	123.313,00		
Overskurs	425.284,82		
herav: instrumenttype 3			
2 Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	698.922,00	26 (1) (c)	
3 Akkumulerte andre inntekter og kostnader og andre fond o.l.	72.594,50	26 (1) (d) og (e)	
3a Avsetning for generell bankrisiko		26 (1) (f)	
4 Rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
Statlige innskudd av ren kjernekapital omfattet av			
5 Minoritetsinteresser		84	
5a Revidert delårsoverskudd fratrukket påregnelig skatt mv. og utbytte	110.228,32	26 (2)	
6 Ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	1.430.342,64	Sum rad 1 t.o.m. 5a	
Ren kjernekapital: Regulatoriske justeringer			
7 Verdjusteringer som følge av kravene om	-1474,64	34 og 105	
8 Immaterielle eiendeler redusert med utsatt skatt (negativt beløp)	-27.177,24	36 (1) (b) og 37	
9 Tomt felt i EØS			
10 Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c) og 38	
11 Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring		33 (1) (a)	
12 Positive verdier av justert forventet tap etter kapitalkravsforskriften §		36 (1) (d), 40 og 159	
13 Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet		32 (1)	
14 Gevinster eller tap på gjeld målt til virkelig verdi som skyldes endringer		33 (1) (b) og (c)	
15 Overfinansiering av pensjonsforpliktelser (negativt beløp)		36 (1) (e) og 41	
16 Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egne rene		36 (1) (f) og 42	
Beholdning av ren kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som			
17 har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		36 (1) (g) og 44	
18 Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet	-183.090,00	36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2), 79, 469 (1) (a), 472 (10) og 478 (1)	122060
19 Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har vesentlige investeringer som samlet overstiger grensen på 10 %. Beløp regnet		36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) til (3) og 79	
20 Tomt felt i EØS			
20a Poster som alternativt kan få 1250 % risikovekt (negativt beløp),		36 (1) (k)	
20b herav: kvalifiserte eiendeler i selskap utenfor finansiell sektor		36 (1) (k) (i) og 89 til 91	
20c herav: verdipapiriseringsposisjoner (negativt beløp)		36 (1) (k) (ii), 243 (1) (b), 244 (1) (b) og 258	
20d herav: motpartsrisiko for transaksjoner som ikke er avsluttet		36 (1) (k) (iii) og 379 (3)	
21 Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller og som overstiger unntaksgrensen på 10 %, redusert med utsatt skatt som		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
22 Beløp som overstiger unntaksgrensen på 17,65 % (negativt beløp)		48 (1)	
herav: direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren			
23 kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har		36 (1) (i) og 48 (1) (b)	
24 Tomt felt i EØS			
25 herav: utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
25a Akkumulert underskudd i inneværende regnskapsår (negativt beløp)		36 (1) (a)	
25b Påregnelig skatt relatert til rene kjernekapitalposter (negativt beløp)		36 (1) (l)	
26 Justeringer i ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum 26a og 26b	
26a Overgangsbestemmelser for regulatoriske filtre relaterte til urealiserte			
herav: filter for urealisert tap 1			
herav: filter for urealisert tap 2			
herav: filter for urealisert gevinst 1 (negativt beløp)		468	
herav: filter for urealisert gevinst 2 (negativt beløp)		468	
26b Beløp som skal trekkes fra eller legges til ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag			
herav: ...			
27 Overskytende fradrag i annen godkjent kjernekapital (negativt beløp)		36 (1) (j)	
28 Sum regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	-211.741,88	Sum rad 7 t.o.m. 20a, 21, 22, 25a, 25b, 26 og 27	122.060,00
29 Ren kjernekapital	1.218.600,76	Rad 6 pluss rad 28 hvis beløpet i rad 28 er negativt, ellers minus	

Annen godkjent kjernekapital: Instrumenter			
30	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	101.937,60	51 og 52
31	herav: klassifisert som egenkapital etter gjeldende		
32	herav: klassifisert som gjeld etter gjeldende regnskapsstandard	101.937,60	
33	Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (3) og (5)
	Statlige innskudd av fondsobligasjonskapital omfattet av		
	Fondsobligasjonskapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter		
34	som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital		85 og 86
35	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
36	Annen godkjent kjernekapital før regulatoriske	101.937,60	Sum rad 30, 33 og 34
Annen godkjent kjernekapital: Regulatoriske justeringer			
37	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen		52 (1) (b), 56 (a) og 57
38	Beholdning av annen godkjent kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt)		56 (b) og 58
39	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger		56 (c), 59, 60 og 79
40	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag		56 (d), 59 og 79
41	Justeringer i annen godkjent kjernekapital som følge av	-61.030,00	Sum rad 41a, 41b og 41c
41a	Frdrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt)	-61.030,00	469 (1) (b) og 472 (10) (a)
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
41b	Frdrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for tilleggskapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt)		
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
41c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre		
	herav: filter for urealisert tap		
	herav: filter for urealisert gevinst (negativt beløp)		
	herav: ...		
42	Overskytende fradrag i tilleggskapital (negativt beløp)		56 (e)
43	Sum regulatoriske justeringer i annen godkjent kjernekapital	-61.030,00	Sum rad 37 t.o.m. 41 og rad 42
44	Annen godkjent kjernekapital	40.907,60	Rad 36 pluss rad 43. Gir fradrag fordi beløpet i rad 43 er negativt
45	Kjernekapital	1.259.508,36	Sum rad 29 og rad 44

Tilleggs kapital: instrumenter og avsetninger			
46	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	130.327,63	62 og 63
47	Tilleggs kapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (4) og (5)
	Statlige innskudd av tilleggs kapital omfattet av		
48	Ansvarlig låne kapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som		87 og 88
49	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
50	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62 (c) og (d)
51	Tilleggs kapital før regulatoriske justeringer	130.327,63	Sum rad 46 t.o.m. 48 og rad 50
Tilleggs kapital: Regulatoriske justeringer			
52	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen ansvarlig		63 (b) (i), 66 (a) og 67
53	Beholdning av tilleggs kapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		66 (b) og 68
54	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig låne kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet		66 (c), 69, 70 og 79
54a	herav: nye beholdninger som ikke omfattes av		
54b	herav: beholdninger fra før 1. januar 2013 omfattet av		
55	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig låne kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte		66 (d), 69 og 79
56	Justeringer i tilleggs kapital som følge av overgangsbestemmelser	-61.030,00	Sum rad 56a, 56b og 56c
56a	Frdrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for ren kjerne kapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)	-61.030,00	469 (1) (b) og 472 (10) (a)
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
56b	Frdrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for annen godkjent kjerne kapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
56c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til tilleggs kapitalen som følge av overgangsbestemmelser for filtre og andre fradrag		468
	herav: filter for urealisert tap		
	herav: filter for urealisert gevinst		468
	herav:...		
57	Sum regulatoriske justeringer i tilleggs kapital	-61.030,00	Sum rad 52 t.o.m. 54, rad 55 og 56
58	Tilleggs kapital	69.297,63	Rad 51 plus rad 57 hvis beløpet i rad 57 er negativt, ellers minus
59	Ansvarlig kapital	1.328.805,98	Sum rad 45 og rad 58

59a	Økning i beregningsgrunnlaget som følge av overgangsbestemmelser		472 (10) (b)	
	herav: beløp som ikke er trukket fra ren kjernekapital		469 (1) (b)	
	herav: beløp som ikke er trukket fra annen godkjent kjernekapital			
	herav: beløp som ikke er trukket fra tilleggskapital			
60	Beregningsgrunnlag	7.041.596,42		
Kapitaldekning og buffere				
61	Ren kjernekapitaldekning	17,31%	92 (2) (a)	
62	Kjernekapitaldekning	17,89 %	92 (2) (b)	
63	Kapitaldekning	18,87 %	92 (2) (c)	
64	Kombinert bufferkrav som prosent av beregningsgrunnlaget	11,50 %	CRD 128, 129, 130, 131 og 133	
65	herav: bevaringsbuffer	2,50 %		
66	herav: motsyklisk buffer	1,50 %		
67	herav: systemrisiko buffer	3,00 %		
67a	herav: buffer for andre systemviktige institusjoner (O-SII-buffer)		CRD 131	
68	Ren kjernekapital tilgjengelig for oppfyllelse av bufferkrav	12,81%	CRD 128	
69	Ikke relevant etter EØS-regler			
70	Ikke relevant etter EØS-regler			
71	Ikke relevant etter EØS-regler			
Kapitaldekning og buffere				
72	Beholdninger av ansvarlig kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (h), 45, 46, 472 (10), 56 (c), 59, 60, 66 (c), 69 og 70	
73	Beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte		36 (1) (i), 45 og 48	
74	Tomt felt i EØS			
75	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes, som er under grensen på 10 %.		36 (1) (c), 38 og 48	
Grenser for medregning av avsetninger i tilleggskapitalen				
76	Generelle kredittrisikoreserver	-	62	
77	Grense for medregning av generelle kredittrisikoreserver i		62	
78	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62	
79	Grense for medregning i tilleggskapitalen av overskytende		62	
Kapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser				
80	Grense for medregning av rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av		484 (3) og 486 (2) og (5)	
81	Overskytende ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (3) og 486 (2) og (5)	
82	Grense for medregning av fondsobligasjonskapital omfattet av		484 (4) og 486 (3) og (5)	
83	Overskytende fondsobligasjonskapital omfattet av		484 (4) og 486 (3) og (5)	
84	Grense for medregning av ansvarlig lånekapital omfattet av		484 (5) og 486 (4) og (5)	
85	Overskytende ansvarlig lånekapital omfattet av		484 (5) og 486 (4) og (5)	

